

תורה שבעל פה

בית חינוך ומשפחה לעולים

הוראות

א. משך הבחינה: שעה וארבעים וחמש דקות

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה:

בשאלון זה פרק אחד

שאלת חובה – (1 X 15) – 15 נקודות

שאלות בחירה – (5 X 17) – 85 נקודות

סה"כ 100 נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש: מילון עברי – לועזי / לועזי – עברי

ד. הוראות מיוחדות: אין

יש לכתוב במחברת הבחינה בלבד. יש לרשום "טייטה" בראש כל עמוד המשמש טייטה.

כתיבת טייטה בדפים שאינם במחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה.

השאלות בשאלון זה מנוסחות בלשון רבים, אף על פי כן על כל תלמידה וכל תלמיד להשיב עליהן באופן אישי.

בהצלחה!

השאלות

ענו על שש שאלות: על שאלה 1 (שאלת חובה – 15 נקודות)
ועל חמש מן השאלות 2-10 (לכל שאלה – 17 נקודות)

שאלה 1 – שאלת חובה

ענו על שנים מן הסעיפים א-ג (לכל סעיף – 7.5 נקודות)

1. קידושין ונישואין

- א. (1) מה ההבדל בין תפקיד העדים במעמד הקידושין ובין תפקיד העדים בעדות רגילה?
- (2) מה העדים צריכים לראות בזמן הקידושין?
- (3) מה העדים צריכים לשמוע בזמן הקידושין?
- ב. (1) מתי בזמן החופה קוראים את הכתובה?
- (2) הסבירו מדוע קוראים את הכתובה דווקא בזמן זה.
- (3) מה אפשר ללמוד מכך שברגעי השיא של הנישואין קוראים מסמך משפטי [כתובה]?
- ג. (1) מתי מברכים "שבע ברכות", בנוסף לשבע הברכות שמברכים במעמד החופה?
- (2) מהם שני התנאים שצריכים להיות כדי לברך "שבע ברכות"?

ענו על חמש מן השאלות 2-10.

2. טובים השניים מן האחד

- א. כשבנות ירושלים היו יוצאות לכרמים בט"ו באב וביום הכיפורים הן לבשו בגדים שאולים.
 - (1) לפי המשנה, מדוע הבגדים היו שאולים?
 - (2) מה עוד היה מיוחד בבגדים שבנות ירושלים לבשו, בנוסף לכך שהבגדים היו שאולים? (6 נקודות)
- ב. (1) לפי המשנה, מה בנות ירושלים היו אומרות לבחורים בזמן שהן היו רוקדות בכרמים?
- (2) על פי מה שלמדתם, פתבו דבר נוסף [חוץ ממה שכתוב במשנה] שחשוב לבדוק כשבוחרים בן זוג. (6 נקודות)
- ג. על פי הרב דסלר ממה בני זוג צריכים להיזהר כדי שאהבתם לא תיפסק? (5 נקודות)

3. יצר ויצירה

- א. מהו איסור ייחוד? (3 נקודות)
- ב. (1) לעיתים גברים ונשים שעובדים יחד יוצאים לבילוי משותף מטעם מקום העבודה. לפי הרב יעקב אריאל, מהו החשש בבילוי כזה?
- (2) לפי הרב יעקב אריאל, פתבו מקרה שבו מותר להשתתף בבילוי כזה. (5 נקודות)
- ג. "כִּי שֶׁבַע יָפֹל צַדִּיק וְקָם" (משלי כד, טז)
- לפי הרב יצחק הוטנר, יש כאלה שמפרשים את הפסוק לא נכון.
- (1) מהו הפירוש שהרב הוטנר חושב שהוא לא נכון?
- (2) לפי הרב הוטנר, מהו הפירוש הנכון לפסוק זה?
- (3) לפי הרב הוטנר, מהי הדרך הנכונה לעסוק בדמויות של רבנים גדולים? (9 נקודות)

4. מחויבויות שבין איש ואשתו

- א. "אסור לו לאדם שישא את אשתו אפילו שעה אחת בלא כתובה" (בבא קמא פ"ט, ע"א) על פי המשך הגמרא, מה הטעם להלכה זו? (3 נקודות)
- ב. החתן מתחייב בכתובה בסכום כסף שנקרא "עיקר כתובה".
- (1) כמה כסף מתחייב החתן ב"עיקר הכתובה"?
- (2) מדוע נקבע סכום זה? (7 נקודות)
- ג. במשך הזמן תיקנו שהחתן יתחייב בכתובה בסכום כסף נוסף.
- (1) איך נקרא סכום נוסף זה?
- (2) מדוע תיקנו שהחתן יתחייב בסכום נוסף? (7 נקודות)

5. בניית הבית

- א. הסבירו מדוע הדלקת נרות שבת גורמת לשלום בבית. (4 נקודות)
- ב. (1) כאשר בחור ובחורה נמצאים בתחילת ההיכרות ביניהם, אילו התנהגויות יכולות להיות סימן שכן הזוג עלול לנהוג באלימות? פתבו שני דברים.
- (2) מדוע אלימות בין בני זוג חמורה יותר מאלימות בין אדם לחברו? (7 נקודות)
- ג. "נָקִי יִהְיֶה לְבֵיתוֹ שָׁנָה אֶחָת וְשָׁמַח אֶת אִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר לָקָח" (דברים כד, ה)
- (1) מה שאל הרב משה צבי נריה על הציווי שבפסוק?
- (2) מהי תשובתו של הרב משה צבי נריה לשאלה זו? (6 נקודות)

6. מצוות עונה ; קרבה בין האיש לאישה

- א. (1) מהי מצוות עונה?
(2) כיצד מצוות עונה תורמת לקשר שבין איש לאשתו?
(7 נקודות)
- ב. לפי הרמב"ם, פתבו שני דברים שאדם צריך להקפיד עליהם בזמן קיום חיי אישות. (5 נקודות)
- ג. הסבירו מדוע גילויי החיבה והקרבה בין בני זוג צריכים להיות בצנעה ולא בפרהסיה. (5 נקודות)

7. טומאה וטהרה : סוגה בשושנים – קרבה וריחוק בחיי הזוגיות

- א. "וְאִשָּׁה כִּי יָזוּב זָוֵב דָּמָה יָמִים רַבִּים" (ויקרא ט"ו, כ"ה)
(1) מה מקשה מדרש תנחומא על המילים "ימים רבים"?
(2) מה תשובתו של המדרש על הקושיה?
(5 נקודות)
- ב. "וְאֵל אִשָּׁה בְּנִדַּת טְמֵאָתָה לֹא תִקְרַב לְגִלּוֹת עֲרֹתָהּ" (ויקרא י"ח, י"ט)
פתבו דוגמה אחת לאיסור קרבה לנידה [מלבד איסור ביאה]. (3 נקודות)
- ג. "הפסק טהרה"
(1) מתי האישה עושה "הפסק טהרה"?
(2) מה המטרה של "הפסק טהרה"?
(3) אחרי "הפסק טהרה", מהו השלב הבא בתהליך הטהרה?
(9 נקודות)

8. כיסוי ראש

- א. (1) בנוגע לכיסוי הראש של אישה נשואה, הסבירו מהו החיוב מן התורה ומהו החיוב מדברי חכמים.
(2) כיצד על האישה לנהוג בבית בעניין כיסוי ראש? בתשובתכם התייחסו לשני מצבים.
(10 נקודות)
- ב. בגמרא מסופר שקמחית הקפידה הקפדה מיוחדת בנוגע לכיסוי ראשה.
(1) מה הייתה ההקפדה המיוחדת של קמחית?
(2) מה היה השכר של קמחית בעבור הקפדה זו, לפי דבריה?
(7 נקודות)

9. ייבום וחליצה, עגינות

- א. הסבירו מהי מצוות ייבום ומהי מטרתה. (5 נקודות)
- ב. (1) הסבירו מה המטרה של מצוות חליצה.
(2) מהן שתי הפעולות שיש לעשות בזמן החליצה?
(6 נקודות)
- ג. (1) מהי אישה "עגונה"?
(2) פתבו הלכה אחת שנועדה להקל בהתרת אישה עגונה.
(6 נקודות)

10. התנהלותה של המשפחה

- א. (1) מה ענה רבי אלעזר בן עזריה לחכמים כשהציעו לו להיות נשיא?
(2) מה הסיבה שהוא ענה כך?
(6 נקודות)
- ב. "בן סורר ומורה לא היה ולא עתיד להיות. ולמה נכתב? דרוש וקבל שכר". (סנהדרין עא, א)
(1) הסבירו מדוע "בן סורר ומורה לא היה ולא עתיד להיות".
(2) לפי הרש"ר הירש הסבירו את הביטוי "דרוש וקבל שכר".
(6 נקודות)
- ג. יעקב אבינו רצה לעזוב את הבית של לבן ולחזור לארץ כנען, ודיבר על כך עם הנשים שלו.
מה אפשר ללמוד משיחה זו על הקשר הרצוי של אדם עם אשתו? (5 נקודות)

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך